

## Conselleria de Cultura, Educació i Esport

*DECRET 190/2006, de 22 de desembre, del Consell, pel qual es declara Bé d'Interés Cultural, amb la categoria de Monument, l'Aqüeducte de Morella, en la província de Castelló. [2006/15297]*

L'article 49.1.5.<sup>a</sup> de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, estableix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic, arqueològic i científic. Així mateix, l'article 26.2 de Llei 4/1998, de la Generalitat, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià, disposa que la declaració d'un bé d'interès cultural es farà per decret del Consell, a proposta de la conselleria competent en matèria de cultura. Tot això sense perjudici de les competències que l'article 6 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol, reserva a l'administració general de l'Estat.

Per Resolució de data 4 de maig de 2005, la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, va acordar tenir per incoat expedient per a la declaració de Bé d'Interés Cultural, amb la categoria de Monument, a favor de l'Aqüeducte de Morella, en la província de Castelló.

L'esmentada Resolució amb els seus annexos, va ser comunicada als interessats en l'expedient, als quals es va concedir tràmit d'audiència.

En compliment del que disposa l'article 27 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, han emès un informe favorable a la declaració la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles, el Consell Valencià de Cultura i la Universitat Jaume I de Castelló.

L'expedient va ser sotmés a informació pública pel termini d'un mes i s'han demanat els informes exigits per l'article 49 bis de la Llei de Govern Valencià.

En virtut del que s'exposa i d'acord amb el que estableix la normativa mencionada, a proposta del conseller de Cultura, Educació i Esport i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 22 de desembre de 2006,

### DECREE

#### Article 1

Es declara Bé d'Interés Cultural, amb la categoria de Monument, l'Aqüeducte de Morella, en la província de Castelló.

#### Article 2

L'entorn de protecció afectat per la declaració de bé d'interès cultural, així com el règim de protecció, queda definit en els annexos que formen part del present decret. La documentació complementària consta en l'expedient corresponent.

### DISPOSICIÓ ADDICIONAL

La present declaració s'inscriurà en la secció 1<sup>a</sup> de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

### DISPOSICIÓ FINAL

El present decret es publicarà en el *Boletín Oficial del Estado* i entrerà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat*.

Valencia, 22 de desembre de 2006.

El president de la Generalitat,  
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Cultura, Educació i Esport,  
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN

## Conselleria de Cultura, Educación y Deporte

*DECRETO 190/2006, de 22 de diciembre, del Consell, por el que se declara Bien de Interés Cultural, con la categoría de Monumento, el Acueducto de Morella, en la provincia de Castellón. [2006/15297]*

El artículo 49.1.5.<sup>a</sup> del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, establece la competencia exclusiva de la Generalitat en materia de patrimonio histórico, artístico, monumental, arquitectónico, arqueológico y científico. Asimismo, el artículo 26.2 de Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, dispone que la declaración de un Bien de Interés Cultural se hará mediante Decreto del Consell, a propuesta de la Conselleria competente en materia de cultura. Todo ello sin perjuicio de las competencias que el artículo 6 de la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español, reserva a la administración General del Estado.

Mediante Resolución de 4 de mayo de 2005, la Dirección General de Patrimonio Cultural Valenciano, de la Conselleria de Cultura, Educación y Deporte, acordó tener por incoado expediente para la declaración de Bien de Interés Cultural, con la categoría de Monumento, a favor del Acueducto de Morella, en la provincia de Castellón.

Dicha Resolución, con sus anexos, fue comunicada a los interesados en el expediente, a los que se concedió trámite de audiencia.

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 27 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, han emitido informe favorable a la declaración la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos, el Consell Valencià de Cultura y la Universitat Jaume I de Castellón.

El expediente fue sometido a información pública por el plazo de un mes y se han recabado los informes exigidos por el artículo 49 bis de la Ley de Gobierno Valenciano.

En virtud de lo expuesto y de acuerdo con lo establecido en la normativa referenciada, a propuesta del conseller de Cultura, Educación y Deporte y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 22 de diciembre de 2006,

### DECREE

#### Artículo 1

Se declara Bien de Interés Cultural, con la categoría de Monumento, el Acueducto de Morella, en la provincia de Castellón.

#### Artículo 2

El entorno de protección afectado por la declaración de Bien de Interés Cultural, así como el régimen de protección, queda definido en los anexos adjuntos, que forman parte del presente Decreto. La documentación complementaria obra en el expediente de su razón.

### DISPOSICIÓN ADICIONAL

La presente declaración se inscribirá en la Sección 1<sup>a</sup> del Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

### DISPOSICIÓN FINAL

El presente Decreto se publicará en el *Boletín Oficial del Estado* y entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat*.

Valencia, 22 de diciembre de 2006.

El presidente de la Generalitat,  
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

El conseller de Cultura, Educación y Deporte,  
ALEJANDRO FONT DE MORA TURÓN

## ANNEX I

## Dades sobre el bé objecte de la declaració

## 1. Denominació:

Aqüeducte de Morella o séquia Reial.

## 2. Descripció:

## 2.1. Immoble objecte de la declaració:

Segons Grau Monserrat i Segura Barreda:

“Un autèntic monument d’enginyeria (...). Va ser construït per conduir l’aigua des de la font de Vinatxos, i després de l’Aljub, a Morella (...). La primera part de l’aqüeducte té el nom d’arcs de la Pedrera, i la segona part s’anomena arcs de Santa Llúcia, i es comunicaven per “canonades”, conductes d’obra de pedra i morter d’un metre i mig d’alt i un metre d’ample”.

## – Cronologia

En 1273, Jaume I va donar el brollador de la font de Vinatxos per a l’abastiment d’aigua a la ciutat de Morella, que fins aleshores només comptava amb la d’Avellanar i la del Romeu, i amb la bassa del Poll i la bassa del Prat, dins del nucli urbà.

En 1315, Jaume II va autoritzar al Consell de Morella construir un aqüeducte que portara l’aigua de la font de Vinatxos fins al pla de Sant Llázter (o de Santa Llúcia).

En 1338, es va construir la successió actual d’arcs i en 1359 es va aconseguir que l’aigua arribara al pla del Sol (hui Font Vella).

Al llarg de la història, l’aqüeducte ha hagut de ser reparat diverses vegades. En 1391 van caure alguns arcs propers a l’ermita de Santa Llúcia, que van ser reparats per Guillem Palma. En 1421 es van destinar algunes quantitats econòmiques per a les obres dels arcs de la Pedrera. I en 1739, de nou, es van fer obres de reforç de murs. Encara en 1845 l’Ajuntament de Morella apel·lava a la reconstrucció dels trams caiguts.

A mitjan segle xx, es modernitzà la canalització introduint un tub de polietilè al túnel per a evitar les pèrdues d’aigua. L’ús d’esta canalització per al reg agrícola és conegut fins als anys 60.

En 1992 els moviments de terres de l’obra de la nova carretera destruïxen un gran tram de canalització soterrada, i es perd qualsevol rastre de l’inici de l’aqüeducte.

## – Descripció

Es tracta d’un aqüeducte que permetia l’arribada d’aigua des de l’aqüífer de la font de Vinatxos a la plaça de la Font, al nucli urbà de Morella, on es localitza l’aljub.

Al llarg del recorregut de l’aqüeducte la solució estructural es va adaptant a la topografia. Així, on les corbes de nivell ho permeten, l’obra recolza directament sobre el terreny, i es crea una gran canalització de maçoneria que són els túnels. Per contra, quan és necessari salvar una vall s’alcen grans estructures d’arcs sobre les quals continua la canalització. Són obres lineals d’arcs de mig punt i ogivals, fets de maçoneria i carreus, que tenen l’alcària que possibilita que l’aigua discurra. Hi ha dos trams d’arcs, el de la Pedrera i el de Santa Llúcia.

Una vegada al nucli urbà, l’aigua arriba a l’aljub en la plaça de la Font.

## 3. Parts integrants:

– Font de Vinatxos: és el punt de captació d’aigua de l’aqüífer, i actualment és un abeurador per a bestiar.

– Túnels: trams soterrats compostos per dos parets de maçoneria paral·leles, cobertes per una volta de mig canó, per l’interior de la qual discorría l’aigua sobre una filera de canals de pedra tallada. No se’n conserven tots els trams.

– Arcs de Santa Llúcia: compost per dos sèries superposades d’arcs ogivals, té una longitud de 120 m., un gruix d’1 m. i una alcària de 14,50 m. Estan fets de carreus i maçoneria.

– Arcs de la Pedrera: compost per dos sèries superposades d’arcs (els del cos inferior són ogivals i els del superior, de mig punt), té una longitud de 140 m., un gruix d’1 m i una alcària de 13 m. Realitzats amb carreus i maçoneria.

## ANEXO I

## Datos sobre el bien objeto de la declaración

## 1. Denominación:

Acueducto de Morella o Acequia Real.

## 2. Descripción:

## 2.1. Inmueble objeto de la declaración:

Según Grau Monserrat y Segura Barreda:

“Un auténtico monumento de ingeniería (...) Fue construido para conducir el agua desde la Fuente de Vinachos, y después del Aljibe, a Morella (...) La primera parte del acueducto tiene el nombre de Arcos de la Pedrera, y la segunda parte se llama Arcos de Santa Lucía, y se comunicaban por “canonades”, conductos de obra de piedra y mortero de un metro y medio de altura y un metro de ancho”.

## – Cronología

En 1273, Jaime I donó el manantial de la Fuente de Vinachos para el abastecimiento de agua a la ciudad de Morella, que hasta entonces solo contaba con la de Avellanar y la del Romeo, y con la Bassa del Poll y la Bassa del Prat dentro del núcleo urbano.

En 1315, Jaime II autorizó al Consell de Morella a construir un acueducto que llevase el agua de la Fuente de Vinachos hasta el llano de San Lázaro (ó de Santa Lucía).

En 1338, se construyó la sucesión actual de arcos, y en 1359 se consiguió que el agua llegase al Plà del Sol (hoy Font Vella).

A lo largo de la Historia, el acueducto ha tenido que ser reparado en diversas ocasiones. En 1391 cayeron algunos arcos próximos a la ermita de Santa Lucía, que fueron reparados por Guillem Palma. En 1421 se destinaron algunas cantidades económicas para las obras de los Arcos de la Pedrera. Y en 1739, de nuevo, se hicieron obras de refuerzo de muros. Todavía en 1845 el Ayuntamiento de Morella apelaba a la reconstrucción de los tramos caídos.

A mediados del siglo XX, se moderniza la canalización introduciendo un tubo de polietileno en el túnel para evitar las pérdidas de agua. El uso de esta canalización para el riego agrícola es conocido hasta los años 60.

En 1992, los movimientos de tierras de la obra de la nueva carretera destruyen un gran tramo de canalización enterrada, perdiéndose cualquier rastro del inicio del acueducto.

## – Descripción

Se trata de un acueducto que permite la llegada de agua desde el acuífero de la fuente de Vinachos a la plaza de La Font, en el núcleo urbano de Morella, donde se localiza el aljibe.

A lo largo del recorrido del acueducto la solución estructural se va adaptando a la topografía. Así, donde las curvas de nivel lo permiten, la obra se apoya directamente sobre el terreno, creando una gran canalización de mampostería que son los túneles. Por el contrario, cuando es necesario salvar un valle se levantan grandes estructuras de arcos sobre las que continua la canalización. Son obras lineales de arcos de medio punto y ojivales, realizados con mampostería y sillares, que dan la altura que posibilita el discurrir del agua. Existen dos tramos de arcos, el de La Pedrera y el de Santa Lucía.

Una vez en el núcleo urbano, el agua llega al aljibe en la Plaza de La Font.

## 3. Partes integrantes:

– Fuente de Vinachos: es el punto de captación de agua del acuífero, y que actualmente es un abrevadero para ganado.

– Túneles: tramos enterrados compuestos por dos paredes de mampostería paralelas, cubiertas por una bóveda de medio cañón, por cuyo interior discurre la agua sobre una hilera de canales de piedra tallada. No se conservan todos los tramos.

– Arcos de Santa Lucía: compuesto por dos series superpuestas de arcos ojivales, tiene una longitud de 120m., un espesor de 1m y una altura de 14'50m. Realizados en sillería y mampostería.

– Arcos de la Pedrera: compuesto por dos series superpuestas de arcos (los del cuerpo inferior son ojivales, y los del superior de medio punto), tiene una longitud de 140m., un espesor de 1m y una altura de 13m. Realizados en sillería y mampostería.

– Aljub: depòsit de grans dimensions i fachada monumental, sobre el qual es troba la plaça Vella, que conserva el paviment medieval de pedra enrastellada. De la fachada de l'aljub ix una canella que abocava l'aigua als abeuradors, que es troben molt deteriorats.

#### 4. Delimitació de l'entorn afectat:

· Justificació: el criteri general seguit per a la delimitació de l'entorn de protecció consistix a incloure dins de la seua àrea els elements següents:

– Parcel·les que limiten directament amb la que ocupa el Bé d'Interés Cultural, de manera que el pot afectar, tant visualment com físicament, qualsevol intervenció que es realitze sobre estes.

– Parcel·les que donen al mateix espai públic que el Bé d'Interés Cultural, i que constitúixen l'entorn visual i ambiental immediat, en el qual qualsevol intervenció que es faça puga suposar una alteració de les condicions de percepció del bé o del caràcter de l'espai urbà.

– Espais públics en contacte directe amb el Bé d'Interés Cultural, i les parcel·les enumerades anteriorment i que constitúixen part del seu ambient immediat.

– Edificacions o qualsevol element del paisatge que, encara que no tenen una situació d'immediatesa amb el Bé d'Interés Cultural, n'afecten de manera fonamental la percepció.

· Línia delimitadora: es definix un entorn de protecció per a cada un dels diferents trams que componen l'aqüeducte:

– Tram 1: Font de Vinatxos i arrancada fins a l'encreuament amb la carretera

No s'han trobat vestigis de l'aqüeducte en este tram, però es marca un entorn de protecció en esta àrea per la possible existència de restes soterrades. L'entorn de protecció comprén la carretera nacional N-232 i les parcel·les 1, 2 i 15 del polígon 14.

– Tram 2: Túnel fins als arcs de la Pedrera

Les restes trobades en este tram no són contínues ni homogènies, ja que diferixen segons el tipus de terreny sobre el qual recolzen (en alguns punts s'aprofita la roca natural com a paret delimitadora de la conducció). L'entorn de protecció engloba la carretera nacional N-232 i les parcel·les 7 i 8 del polígon 71.

– Tram 3: Arcs de la Pedrera

L'entorn de protecció d'este tram queda delimitat per l'antic camí de vianants a Xiva, l'antic camí a Aragó (CV-117) i els límits de la parcel·les 9 i 21 del polígon 71, i la parcel·la 1 del polígon 64.

– Tram 4: Túnel entre arcs

En este tram l'aqüeducte es troba molt deteriorat principalment per la falta de protecció del seu entorn. Este queda delimitat per l'antic camí a Aragó (CV-117) i els límits de les parcel·les 1, 3 i 79 del polígon 64, comprén també la franja de la parcel·la 10 del polígon 71 que queda entre l'antic camí a Aragó i la línia recta que unix el punt d'intersecció de l'antic camí a Xiva i els límits de les parcel·les 71-10 i 71-21, amb el punt d'intersecció del límit de la parcel·la 71-10 i les parcel·les 71-11 i 71-23.

– Tram 5: Arcs de Santa Llúcia

L'entorn de protecció d'este tram queda delimitat per la línia que partix del punt d'intersecció de les parcel·les 71-12 i 71-11 amb el camí a Aragó (CV-117), segueix pel límit oest de la parcel·la 64-3 i límits nord i oest de la parcel·la 65-13, fins a la intersecció amb l'encreuament de la parcel·la 65-12 i el camí, creua en línia recta fins a l'encreuament de les parcel·les 65-17 i 65-18 amb el camí, continua en línia recta fins al vèrtex que formen els límits de les parcel·les 65-17, 65-19 i 65-20, recorre els límits de la parcel·la 65-19 fins a la carretera. Pel costat est recorre els límits de les parcel·les 7, 8, 16, 78, 100, 103, 104, 110 i 111 del polígon 64, així com per l'antic camí de Sant Miquel, i per tant integra la parcel·la 18 del polígon 64.

– Tram 6: Túnel fins a l'entrada al nucli urbà

No s'han trobat vestigis de l'aqüeducte en este tram, però es marca un entorn de protecció en esta àrea per la possible existència de res-

– Aljibe: depósito de grandes dimensiones y fachada monumental, sobre el que se encuentra la Plaça Vella, que conserva el pavimento medieval de piedra enrastillada. De la fachada del aljibe sale un caño que vertía el agua a los abrevaderos, que se encuentran muy deteriorados.

#### 4. Delimitación del entorno afectado:

· Justificación: el criterio general seguido para la delimitación del entorno de protección consiste en incluir dentro de su área los siguientes elementos:

– Parcelas que limitan directamente con la que ocupa el Bien de Interés Cultural, pudiendo afectar al mismo, tanto visual como físicamente, cualquier intervención que se realice sobre ellas.

– Parcelas recayentes al mismo espacio público que el Bien de Interés Cultural y que constituyen el entorno visual y ambiental inmediato, y en el que cualquier intervención que se realice pueda suponer una alteración de las condiciones de percepción del mismo o del carácter del espacio urbano.

– Espacios públicos en contacto directo con el Bien de Interés Cultural y las parcelas enumeradas anteriormente y que constituyen parte de su ambiente inmediato.

– Edificaciones o cualquier elemento del paisaje que, aún no teniendo una situación de inmediatez con el Bien de Interés Cultural, afecten de forma fundamental a la percepción del mismo.

· Línea delimitadora: se define un entorno de protección para cada uno de los diferentes tramos que componen el acueducto:

– Tramo 1: Fuente de Vinachos y arranque hasta cruce con la carretera

No se han encontrado vestigios del acueducto en este tramo, no obstante se marca un entorno de protección en esta área por la posible existencia de restos enterrados. El entorno de protección abarca la Carretera Nacional N-232 y las parcelas 1, 2 y 15 del polígono 14.

– Tramo 2: túnel hasta los Arcos de la Pedrera

Los restos hallados en este tramo no son continuos ni homogéneos, ya que difieren según el tipo de terreno sobre el que se apoya (en algunos puntos se aprovecha la roca natural como pared delimitadora de la conducción). El entorno de protección engloba la carretera nacional N-232 así como las parcelas 7 y 8 del polígono 71.

– Tramo 3: Arcos de la Pedrera

El entorno de protección de este tramo queda delimitado por el antiguo camino peatonal a Chiva, el antiguo camino a Aragón (CV-117) y los límites de la parcelas 9 y 21 del polígono 71, y la parcela 1 del polígono 64.

– Tramo 4: túnel entre arcos.

En este tramo el acueducto se encuentra muy deteriorado debido principalmente a la falta de protección de su entorno. Este queda delimitado por el antiguo camino a Aragón (CV-117) y los límites de las parcelas 1, 3 y 79 del polígono 64, abarcando también la franja de la parcela 10 del polígono 71 que queda entre el antiguo camino a Aragón y la línea recta que une el punto de intersección del antiguo camino a Chiva y los límites de las parcelas 71-10 y 71-21, con el punto de intersección del límite de la parcela 71-10 y las parcelas 71-11 y 71-23.

– Tramo 5: Arcos de Santa Lucía

El entorno de protección de este tramo queda delimitado por la línea que parte del punto de intersección de las parcelas 71-12 y 71-11 con el camino a Aragón (CV-117), sigue por el límite oeste de la parcela 64-3 y lindes norte y oeste de la parcela 65-13, hasta la intersección con el encuentro de la parcela 65-12 y el camino, cruza en línea recta hasta el encuentro de las parcelas 65-17 y 65-18 con el camino, continua en línea recta hasta el vértice que forman los límites de las parcelas 65-17, 65-19 y 65-20, recorre los límites de la parcela 65-19 hasta la carretera. Por el lado Este recorre los límites de las parcelas 7, 8, 16, 78, 100, 103, 104, 110 y 111 del polígono 64, así como por el antiguo camino de Sant Miquel, integrando por lo tanto la parcela 18 del polígono 64.

– Tramo 6: túnel hasta entrada en el casco urbano

No se han encontrado vestigios del acueducto en este tramo, no obstante se marca un entorno de protección en esta área por la posible

tes soterrades. L'entorn de protecció queda delimitat per la carretera, l'antic camí de Sant Miquel i els límits de les parcel·les 19 i 80 del polígon 64.

– Tram 7: Túnel fins a l'aljub

Quedaran incloses en l'entorn de protecció d'este tram les parcel·les 3 i 4 de l'illa 56.092, així com el tram de l'avinguda de Vilafranca que queda enfrente d'estes parcel·les.

– Tram 8: Aljub i el seu entorn

Quedaran incloses en l'entorn de protecció les parcel·les que donen a la plaça de la Font, és a dir, les parcel·les 7, 8, 9 i 10 de l'illa 55.098, així com les parcel·les 1, 2, 3, 4, 5 i 6 de l'illa 55.084 i les parcel·les 2 i 3 de l'illa 55.075.

5. Normativa de protecció de l'aqüeducte de Morella i el seu entorn:

Monument:

Article 1

Caldrà ajustar-se al que disposa la secció 2n., Règim dels béns immobles d'interès cultural, del capítol III, títol II, de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, aplicable a la categoria de monument.

Article 2

Els usos permesos seran tots els que siguen compatibles amb la posada en valor i gaudi patrimonial del bé i que contribuïsquen a la consecució d'estos fins. L'autorització particularitzada d'ús es regirà segons el que ha disposat l'article 18 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

Entorn de protecció:

Article 3

De conformitat amb el que disposa l'article 35 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, qualsevol intervenció que pretenga abordar-se en l'entorn de protecció del monument requerirà l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria de cultura. Esta autorització s'emetrà d'acord amb els criteris establits en la present normativa i, en el que no s'hi preveu, per mitjà de l'aplicació directa dels criteris previstos en l'article de l'estimada llei.

Totes les intervencions requeriran, per al seu tràmit d'autorització, la definició precisa del seu abast, amb la documentació tècnica que per la seua especificitat els corresponga, i amb la ubicació parcel·laria i el suport fotogràfic que permeta constatar la situació de la partida i la seua transcendència patrimonial.

Article 4

Sense perjuï del que disposa l'article anterior, per mitjà d'un sopesat informe tècnic municipal, es podrà derivar la no-necessitat de tràmit d'autorització previ en actuacions que se situen fora del present marc normatiu per falta de transcendència patrimonial, com seria el cas de les intervencions dirigides a la mera conservació i reparació d'elements no perturbadors.

En estos casos, l'ajuntament comunicará a la conselleria competente en materia de cultura, en el término de 10 días, la concesión de licencia municipal, adjuntando como mínimo, el informe técnico que se menciona en el apartado anterior, un plano de ubicación y el apoyo fotográfico que permita constatar la situación de la partida y su falta de trascendencia patrimonial.

Article 5

La contravenció del que preveuen els articles anteriors determinarà la responsabilitat de l'ajuntament en els termes establits en l'article 37 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià.

existencia de restos enterrados. El entorno de protección queda delimitado por la carretera, el antiguo camino de Sant Miquel y los límites de las parcelas 19 y 80 del polígono 64.

– Tramo 7: túnel hasta el aljibe

Quedarán incluidas en el entorno de protección de este tramo las parcelas 3 y 4 de la manzana 56092, así como el tramo de la avenida de Vilafranca que queda frente a estas parcelas.

– Tramo 8: Aljibe y su entorno

Quedarán incluidas en el entorno de protección las parcelas recayentes a la Plaza de la Font, es decir, las parcelas 7, 8, 9 y 10 de la manzana 55098, así como las parcelas 1, 2, 3, 4, 5 y 6 de la manzana 55084 y las parcelas 2 y 3 de la manzana 55075.

5. Normativa de protección del Acueducto de Morella y su entorno:

Monumento:

Artículo 1

Se atenderá a lo dispuesto en la Sección 2<sup>a</sup>, Régimen de los bienes inmuebles de interés cultural, del capítulo III, título II, de la Ley 4/1998 de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, aplicable a la categoría de Monumento.

Artículo 2

Los usos permitidos serán todos aquellos que sean compatibles con la puesta en valor y disfrute patrimonial del bien y contribuyan a la consecución de dichos fines. La autorización particularizada de uso se regirá según lo dispuesto por el artículo 18 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Entorno de protección:

Artículo 3

De conformidad con lo dispuesto en el artículo 35 de la Ley 4/1998 de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, cualquier intervención que pretenda abordarse en el entorno de protección del Monumento requerirá la previa autorización de la Conselleria competente en materia de cultura. Esta autorización se emitirá conforme a los criterios establecidos en la presente normativa y, en lo no contemplado en la misma, mediante la aplicación directa de los criterios contemplados en el artículo de la citada Ley.

Todas las intervenciones requerirán, para su trámite autorizatorio, la definición precisa de su alcance, con la documentación técnica que por su especificidad les corresponda, y con la ubicación parcelaria y el apoyo fotográfico que permita constatar la situación de la partida y su trascendencia patrimonial.

Artículo 4

Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo anterior, mediante sopestando informe técnico municipal se podrá derivar la no necesidad de trámite autorizatorio previo en actuaciones que se sitúen fuera del presente marco normativo por falta de trascendencia patrimonial, como sería el caso de las obras e instalaciones dirigidas a la mera conservación y reparación de elementos no perturbadores.

En estos casos, el Ayuntamiento comunicará a la Conselleria competente en materia de cultura, en el plazo de 10 días, la concesión de licencia municipal, adjuntando como mínimo el informe técnico que se menciona en el apartado anterior, un plano de ubicación y el apoyo fotográfico que permita constatar la situación de la partida y su falta de trascendencia patrimonial.

Artículo 5

La contravención de lo previsto en los artículos anteriores determinará la responsabilidad del Ayuntamiento en los términos establecidos en el artículo 37 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

### Criteris d'intervenció:

#### Article 6

Totes les actuacions que puguen tindre incidència sobre la correcta percepció i la dignitat en l'observació de l'escena o del paisatge del monument i el seu entorn, com seria el cas de les actuacions de replantacions o arbratge, assignació d'ús i ocupacions dels terrenys, implantació de rètols, instal·lacions, sitges, dipòsits, arreplegaments, reurbanitzacions en sòl urbà, o qualsevol altres d'estil i conseqüències semblants, hauran de sotmetre's a l'autorització de la conselleria competent en matèria de cultura, que resoldrà d'acord amb les determinacions de la Llei i els criteris de percepció i dignitat abans al·ludits.

Queda proscrita la introducció d'anuncis o publicitat exterior que, en qualsevol de les seues accepcions, irrompa en el dit entorn paisatgístic, excepte la d'activitats culturals o esdeveniments festius que, de manera ocasional, reversible i per temps limitat, sol·licite i obtinga autorització expressa.

#### Article 7

El sòl classificat com no urbanizable o urbanizable pel Pla General d'Ordenació Urbana de Morella (aprobat definitivament en data 8 de juny de 1994) mantindrà el caràcter rústic que el caracteritza, prohibint-se l'abocament de residus i la nova edificació, els moviments de terres i excavacions, excepte les requerides per al seu estudi i conservació. Les edificacions existents no podrán augmentar el seu volum construït.

#### Article 8

Esta normativa té caràcter transitori fins a l'aprovació del preceptiu pla especial de protecció previst en l'article 34.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, per als entorns de protecció dels monuments.

#### Article 9

En qualsevol intervenció que afecte el subsòl de l'immoble o el seu entorn de protecció, serà d'aplicació el règim tutelar establert en l'article 62 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, per a la salvaguarda del patrimoni arqueològic.

#### Article 10

La parcel·la cadastral número 3 del polígon 64 i la número 13 del polígon 65, si són objecte d'una reclasificació urbanística de sòl, hauran de ser objecte de plantacions d'arbres de gran port, que servisquen de fons paisatgístic al tram dels arcs de Santa Llúcia des de la ciutat.

### Criterios de intervención:

#### Artículo 6

Todas las actuaciones que puedan tener incidencia sobre la correcta percepción y la dignidad en el aprecio de la escena o paisaje del Monumento y su entorno, como sería el caso de las actuaciones de replantación o arbolado, asignación de uso y ocupaciones de los terrenos, implantación de rótulos, instalaciones, silos, depósitos, acopios, reurbanizaciones en suelo urbano, o cualesquier otros de similar corte y consecuencias, deberán someterse a la autorización de la Consellería competente en materia de cultura, que resolverá con arreglo a las determinaciones de la Ley y los criterios de percepción y dignidad antes aludidos.

Queda proscrita la introducción de anuncios o publicidad exterior que, en cualquiera de sus acepciones, irrumpa en dicho entorno paisajístico, salvo la de actividades culturales o eventos festivos que, de manera ocasional, reversible y por tiempo limitado, solicite y obtenga autorización expresa.

#### Artículo 7

El suelo clasificado como no urbanizable o urbanizable por el Plan General de Ordenación Urbana de Morella (aprobado definitivamente en fecha 8 de junio de 1994), mantendrá el carácter rural que lo caracteriza, prohibiéndose el vertido de residuos y la nueva edificación, los movimientos de tierras y excavaciones, salvo las requeridas para su estudio y conservación. Las edificaciones existentes no podrán aumentar su volumen construido.

#### Artículo 8

Esta normativa tiene carácter transitorio hasta la aprobación del preceptivo Plan Especial de Protección, previsto en el artículo 34.2 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, para los entornos de protección de los Monumentos.

#### Artículo 9

En cualquier intervención que afecte al subsuelo del inmueble o su entorno de protección, resultará de aplicación el régimen tutelar establecido en el artículo 62 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, para la salvaguarda del patrimonio arqueológico.

#### Artículo 10

Las parcelas catastrales números 3 del polígono 64 y 13 del polígono 65, si son objeto de una reclasificación urbanística de suelo deberán ser objeto de plantaciones de árboles de gran porte, que sirvan de fondo paisajístico al tramo de los arcos de Santa Lucía desde la ciudad.

**ANEXO/ANNEX II**  
**DOCUMENTACIÓN GRÁFICA/ DOCUMENTACIÓ GRÀFICA**









